

MÅNGKULTURELLA ALMANACKAN JANUARI 2019

PEDAGOGISKA PÄRLOR

Nytt år, nya pärlor. Under januari infaller flera nyårsdagar och pärlorna är därför fyllda med flera nyårsrelaterade övningar och tips. Varje månad vill vi inspirera till att använda almanackan i din pedagogiska verksamhet på olika sätt. Går lätt att anpassa till olika åldrar.

GOTT NYTT ÅR IGEN OCH IGEN

Övningen passar att göra i samband med nyårsfiranden 1, 12, 13, 14, och 21 januari.

I januari månad uppmärksammas flera nyår i den Mångkulturella almanackan, bland annat Yennayer, det berbiska nyåret den 12 januari, och det Mahayanbuddhistiska nyåret den 21 januari. Vad kan ett nyårsfirande innebära och varför delas tid in på olika sätt?

Arbeta i mindre grupper om 2-4 personer. Låt grupperna arbeta med frågorna under ca 30 minuter. Låt sedan smågrupperna berätta för varandra vad de diskuterat och hittat för information.

1. Vilka fler nyår känner ni till?
2. Vilka nyår firas i den här gruppen?
3. Vilken betydelse har nyår för dig?
4. Vilken betydelse tänker ni att nyår har för en familj, social grupp eller ett samhälle?
5. På vilka sätt firas de olika nyåren som uppmärksammas i januari månad i den Mångkulturella almanackan?
6. Vad utgår de olika årsuppdelningarna i de olika nyåren ifrån? (Tex. en årstid, solen, månen, religion eller något annat?)

Ni kan avsluta med att tillsammans fundera om det finns något nyår som ni som grupp eller verksamhet skulle vilja uppmärksamma eller fira tillsammans och hur detta skulle kunna gå till.

JANUARITIPS

1-31 JANUARI NYTT ÅR Gör övningen Hållbara vaxdukar (nästa sida)

1-31 JANUARI NYTT ÅR Hann ni inte med övningen Min årskrönika i december månads pärlor från förra året?, passa på nu, årskrönikor görs både i slutet och i början av ett år.

1, 12, 13, 14, OCH 21 JANUARI NYÅR Gör övningen Gott nytt år igen och igen

21 JANUARI MARTIN LUTHER KINGS DAG Lyssna på eller läs Martin Luther Kings berömda tal I have a dream. Skriv egna tal om vad ni drömmer om och håll tal för varandra.

21 JANUARI FADIMEDAGEN Denna dag uppmärksammas hedersrelaterat förtryck. Att ha ett bra rykte och ryktes-spridning brukar vara återkommande teman när hedersnormer diskuteras. Gör övningen Vad sa du att han sa att hon hade sagt? <http://www.lasupp.nu/vad-sa-du-att-han-sa-att-hon-hade-sagt/> som fokuserar på hur rykten och ryktesspridning påverkar oss alla.

24 JANUARI ALASITAS Vad vet ni om Alasitas och Ekeko? Vad kan du önska av Ekeko?

27 JANUARI INTERNATIONELLA DAGEN TILL MINNE AV FÖRINTELSENS OFFER Arbeta mot fanatism med hjälp av Amos Oz bok Kära fanatiker. Teskedsorden distribuerar boken och tillhörande lärarhandledning till gymnasieskolor. <https://teskedsorden.se/kara-fanatiker/>

HÅLLBARA VAXDUKAR

Övningen passar att göra när som helst, t.ex. nu i början av året.

Fler och fler ger nyårslöften som handlar om vad jag kan göra för att påverka världen positivt, eller i alla fall försöka slita mindre på jordens resurser. Åk mer kollektivt, ät mer vegetariskt eller plastbanta.

Inled året med att göra egna bivaxdukar som kan ersätta vissa engångsplastprodukter. Bivaxduken kan till exempel läggas över mat som förvaras i kylskåpet eller användas för att slå i matsäcksmackor i.

Det är lätt att göra egna vaxdukar. Använd något fint gammalt bomullstyg som du har. Klipp till i lagom stora bitar. De kan vara 30 x 30 cm, men också mindre. Stryk tyget. Lägg tyget på smörpapper (eller bakplåtspapper). Riv bivax med ett rivjärn och strö ut över tyget. Lägg ett smör/bakplåtspapper över.

Stryk över papperet med strykjärn på mellanhög värme. Ta loss papperet och se efter som det behövs mer vax, tyget är ljusare där det fattas vax. Sedan är det färdigt!

Bivax går att köpa i hobbybutiker eller från biodlare.

En längre beskrivning finns här:

<https://svenska.yle.fi/artikel/2018/10/24/byt-ut-engangsplasten-mot-en-hallbar-bivaxduk>

ÅRSTIDSTÄVLING

På varje kalenderuppslag i Mångkulturella almanackan 2019 finns ord för årstidernas namn. Men på hur många språk? Och vilka? Det finns fler rätta svar än ett.

Räkna och fundera och spekulera. Skicka ert svar till oss senast 14 mars (Matematikens dag/Pi-dagen). I samband med vårdagjämningen och Nouroz 20 mars publicerar vi de rätta svaren och vinnarna.

Vinster i tävlingen är fina drakar från Drakjohan i Tofta. Drakar finns också med här och var i Mångkulturella almanackan 2019. I Pedagogiska pärlorna i augusti kommer vi att lära ut hur det går till att bygga sina egna.

Skicka in tävlings svar till info@mkcentrum.se senast den 14 mars. Skriv Årstidstävling i ämnesraden. Skriv gärna vilka ni är som tävlar (årskurs om det är en skolklass). Det kan vara bra att veta om ni är barn eller vuxna, för vi har kanske också några tröstpriser.

All tradition är förändring

Beställ på <https://mkc.nordicshops.com/> Pris 135 kr. Mängdrabatt finns.

2019 är av FN utsett till Internationella året för ursprungsfolkens språk. Vi uppmärksammar samiska men också de övriga fyra nationella minoritetsspråken i Sverige får stort utrymme. Mångkulturella almanackan ges

2019 ut i samarbete med Ålands landskapsregering. Den kommer bland annat att användas i samtliga förskolor och skolor på Åland.

Hämta Pedagogiska pärlor på <http://mkalmanackan.se>

